

culture 21

Kültür için Gündem 21

EYLEMLER

KÜLTÜR 21: EYLEMLER

Sürdürülebilir kentlerde kültürün rolü üzerine taahhütler

18-20 Mart 2015 Bilbao Toplantısında, Uluslararası Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) teşkilatı tarafından toplantıya çağrılan tüm dünyadaki kentlerin ve yerel yönetimlerin temsilcileri ilk Kültür Zirvesinde “Kültür 21: Eylemler” belgesini aşağıdaki amaçlar doğrultusunda kabul etti.

- » Vatandaşlık, kültür ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki birbirine bağımlı ilişkiyi vurgulamak.
- » Erişilebilir ve ölçülebilir eylemler ve taahhütlere dayalı uluslararası bir çerçeve sunmak..
- » Gündem 21’i (2004) daha etkili hale getirerek tamamlamak.
- » Vatandaşlar için politikaların geliştirilmesinde ve uygulanmasında yerel yönetimlerin ve kentlerin rolünü güçlendirmek.
- » 2015 Sonrası Kalkınma Gündemindeki kültürün asıl rolünün tanımına ve önemine katkı sağlamak.

EYLEMLER

Takdim

Bu 21.yüzyılın başlarında artık biliyoruz ki kültüre önemli bir yer verilmedikçe hiç bir kalkınma "sürdürülebilir" olamaz. İnsani kalkınma, herkesin kapasitesinin ve özgürlüklerinin genişletilmesinin bir süreci olarak tanımlanır ve gelecek nesillerin özgürlüklerine ve haklarına saygı gösterildiği sürece sürdürülebilir olur. Gerçek insani kalkınma, ancak kültür sürecine ve hatıra, yaratıcılık, çeşitlilik, bilgi gibi kültürel faktörlere değer verildiği zaman etkili olabilir.

21. yüzyıldaki küresel tartışmalar, dünyamızın şekillendirilmesinde kültürel çeşitliliğin önemini kabul etmektedir. Kültürler; halklar ve çevreleri arasında dinamik ve interaktif ilişkiler kurmaktadır. Günümüzde insan haklarına dayanarak tüm kültürler bu süreçte aktör olarak kabul edilmek istediklerini dile getirir ve sürdürülebilirlik için yenilikçi bir katılım isterler. Her kültür belirgin bir şekilde dünyamızı zenginleştirir, karşılıklı saygı ve güvenle daha dayanışmalı bir insanlığa yol almak için birbirleriyle etkileşim içinde olurlar.

Sürdürülebilir kalkınma yerel düzeyde yaşanır, karar verme ve vatandaş katılımını sağlamak için yerel bölgeler ve süreçler gerekir. Yerel yönetimler aktif demokratik tartışmayı teşvik etmek için ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Yerel yönetimler alanlar oluşturabilir böylece vatandaşlar kapasitelerini genişletebilir, haklarını kullanabilir, geleceği şekillendirecek öncüler olabilirler.

Dünyayı anlamak ve dönüştürmek amacıyla, sürdürülebilir kalkınma için mevcut referans taşıdığı içine kültürel bir boyut ya da bir destek dahil etmek zorundayız. Bu destek 2010'da Meksiko'da Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler tarafından benimsenen politika bildirisindeki gibi açık, etkili, dinamik, çevresel, ekonomik ve sosyal bir destek olmalıdır.

“KÜLTÜR 21: EYLEMLER”

» **“Kültür 21: Eylemler”** vatandaşlık, kültür ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki birbirine bağlı ilişkiyi vurgulamak için Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler’in taahhütlerini yeniler.

» **“Kültür 21: Eylemler”** Kültür için Gündem 21’i tamamlar. 2004’te Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler tarafından “kamu kültür politikalarına ve insanlığın kültürel kalkınmasına katkı sağlamak için yol gösterici bir belge olarak” onaylanmıştır ve bu belge önemli bir referans metni olmaya devam etmektedir.

» **“Kültür 21: Eylemler”** son on yılda önemli kültürel dönüşümleri dikkate alır ve mevcut politikalar tablosuna dahil edilmesi gerektiğini savunur. Kültür için Gündem 21 temalarını tanımlar, temaları taahhütler ve eylemlerle somutlaştırır. “Kültür 21: Eylemler” bilgiyi teşvik edecek, iyi uygulamaların paylaşımını etkinleştirecek, etkin ve yenilikçi kentlerin ve yerel yönetimlerin küresel ağını güçlendirecek tüm dünyada geçerli bir rehber olmayı hedefler.

DEĞERLER

Bu değerler kentlerin ve yerel yönetimlerin pratik ve somut deneyimlerine olduğu gibi, aynı zamanda, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler ve aktivistlerin katkılarına dayanır. Bu değerler, kültürleri hem yerel hem de küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmaya dahil etmek için yerel yönetimlerin taahhütlerini ve amaçlarını özetler.

Kültür, haklar ve vatandaşlık

1. Kültür, bireysel veya toplu olarak değerler, inançlar, diller, sanat, bilgi ve birikim üzerine kuruludur ve insanlıklarını, hayatlarına ve çevrelerine verdikleri anlamları ifade ederler.
2. Kültür, her bireyin yeteneklerini genişleten kendi geleceğini şekillendirecek ortak bir mirastır. Her birey bir kültür taşıyıcısıdır ve kültürel zenginliğin geliştirilmesine katkıda bulunur. Kültür bir gerçekliği anlama, yorumlama ve dönüştürme sürecidir.
3. Kültürel haklar insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Hiç kimse uluslararası hukuk tarafından teminat altına alınan insan haklarını ihlal etmek veya bunların kapsamını kısıtlamak için kültürel çeşitliliği kullanamaz. Bireylerin ve toplulukların kültürel özgürlükleri, gerçek demokrasilerin temel şartı ve sonucudur.
4. Kültürel haklar, herkesin hayatı boyunca kimliklerini özgürce yaşaması için gerekli kültür kaynaklarına erişimi aynı zamanda mevcut kültürlere aktif katılımı ve yeniden şekillendirmeyi sağlar. Kültürel vatandaşlık, özgürlükler ve sorumlulukların hakları anlamına gelir. Kültürel ve sembolik dünyaya hayat boyu erişim ve katılım, toplumumuza vatandaşlık ve barış inşasını sağlayacak duyarlılık, ifade, seçme ve eleştirel düşünme yeteneklerinin geliştirilmesi için temel faktörlerdir.

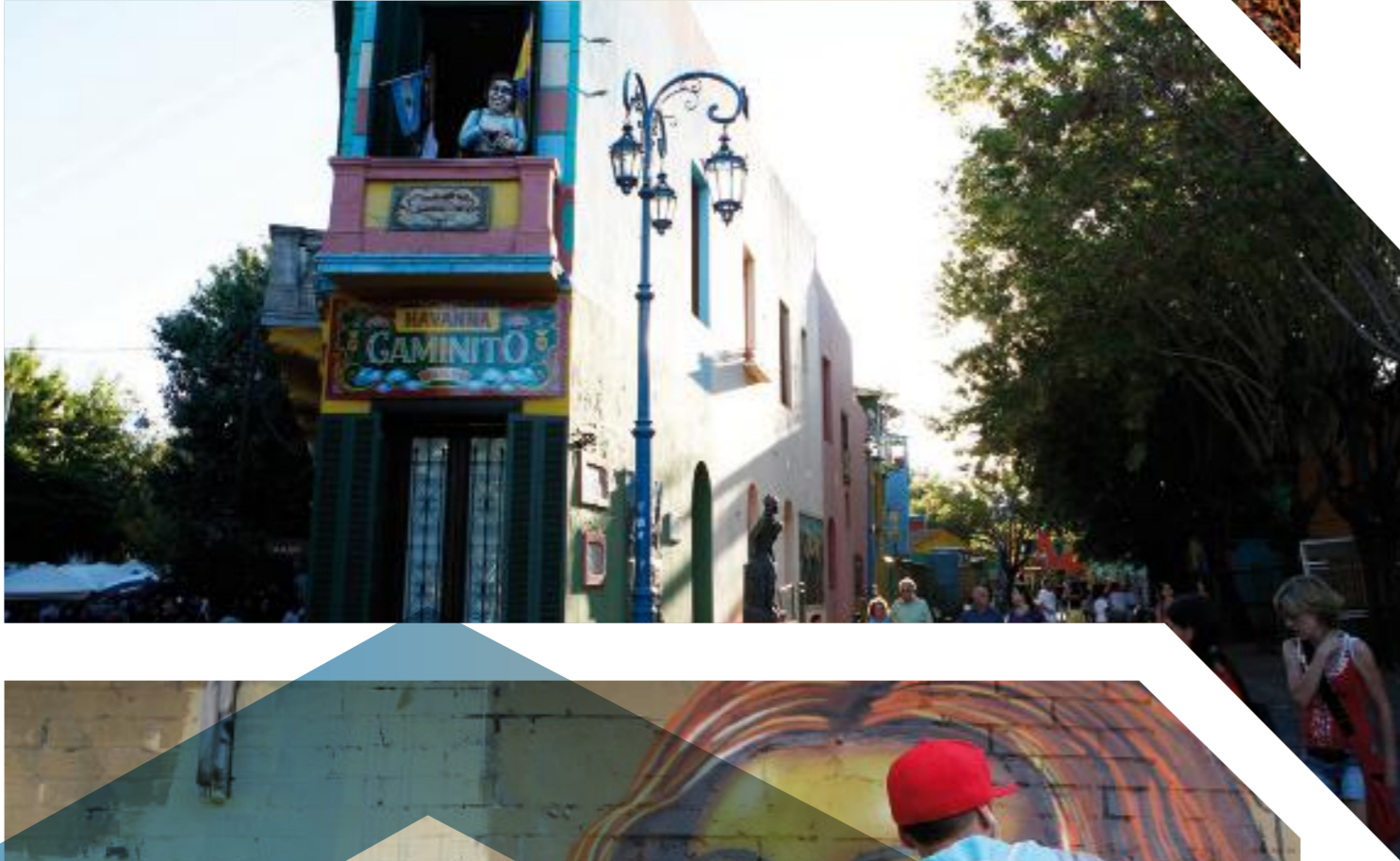
5. Kültürel demokrasi, katılım ve diyalogu teşvik eden aktif vatandaşlığın temel bir unsurudur. Bu sebeple kültürel demokrasi, üstünlük, mükemmellik veya evrensellik kriterlerine hitap ederek bir kültür imhasını ya da birinin haksız bir biçimde başkasının yerine geçmesini engellemek için gerekli şartlardan biridir.

Sürdürülebilir kalkınmanın kültürel faktörleri

6. Sürdürülebilir kalkınma ya da sürdürülebilirlik, birbiriyle iç içe faktörlerin (kültürel, çevresel, sosyal ve ekonomik) bileşimini gerektirir.. Her alanda özel politikaların geliştirilmesi ve farklı alanların birbirleriyle bütünleşmesi önemlidir.
7. Kültürel çeşitlilik insanlığın başlıca mirasıdır, binlerce yıllık tarihin ürünü, bütün halkların dilleri, fikirleri, teknikleri, uygulamaları ve yaratımları aracılığıyla yaptıkları toplu katkının meyvesidir. Çeşitlilik sadece "öteki"yle ilgili olmamalıdır; çeşitliliğin birçok boyutu vardır ve tüm insanların kimliğinin bir parçasıdır. Kültürel çeşitlilik kimliklerin ve farklılıkların tekrar tanımlanmasına olanak sağlar. Kültürel çeşitlilik sosyal uyumun, vatandaşlığın ve huzurlu bir toplumun yaratılması için temel bir bileşendir.
8. Kültürel miras çok boyutlu alanlarda -hatıralardan manzaralara- insan yaratıcılığının bir vasiyeti ve bireylerin ve halkların kimliklerini bulması için bir kaynaktır. Canlı ve sürekli gelişen bir şey olarak aktif yollarla hayatla ve toplumla bütünleşmesi gerekir.
9. Yerler ve bölgeler toplumsal yapılardır; doğanın dönüşümü ve benimsenmesi sürecindeki insan gruplarının tarihsel etkileşiminin meyvesidir. Orada yaşayan insanların hikayesini, kimliğini ve değerlerini yansıtır. Bölge sakinlerinin yaşam kalitesi için gerekli olan kültürel boyutun taşıyıcısıdır. Arazi kullanımı ve şehir planlama, toplumun gelecek hedefleri doğrultusunda doğal ve kültürel kaynaklardan yararlanmaları bakımından kültürel eylemlerdir.
10. Kültürel mal ve hizmetler diğer mal ve hizmetlerden farklıdır çünkü onlar duygu, anlam ve kimlik taşıyıcılarıdır. Sanatçılar, kültürel kurum ve kuruluşlar, sürdürülebilir kent kalkınmasında önemli bir yere sahiptir. Kültürün piyasa değerinin azaltılması kamu yararının katkılarını, dolayısıyla dönüştürücü potansiyelini azaltabilir veya ortadan kaldıracaktır. Ekonomi, yaşam tarzı seçimini etkileyen değerleri teşvik eder, bu değerler kültürel bakış açısından sorgulanabilir. 21. Yüzyıl ekonomi modeli kamusal, özel ve kâr amacı gütmeyen ekonomi arasında daha tutarlı bir ilişkiye izin vermelidir ve insanlara ve çevreye saygıyı, onuru ve sosyal adaleti garanti etmelidir.
11. Bilginin benimsenmesi ve bilgi birikimine dönüştürülmesi, hayat boyu eğitim hakkı ve kültür katılımıyla birbirine bağlı bir kültür eylemidir.
12. Kültür hizmetlerine erişim ve kültürel süreçlere aktif katılım, ayrımcılık gören ve yoksulluk çeken insanların bunları aşması ve toplumda aktör olmalarını sağlar.
13. Kaliteli interaktif bilgi sistemlerine katılım sürdürülebilir kalkınma için gereklidir. İyi bir yönetim sistemi, tüm vatandaşların bilgi şeffaflığı, bilgi üretme, alma, arama ve aktarma hakkını güvence altına alır.
14. Kültürel kalkınma, yeniliği teşvik eden bir yol doğrultusunda, kültürel ekosistemi oluşturan kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle işbirliği içindeki çeşitli aktörlere bağlıdır.
15. Kültürel uygulamalar sadece fiziki mekanlarda gerçekleşmez, kamusal alanın bir parçası olan sanal alanlarda da gerçekleşir. Her ikisinin de sunduğu herkese açık ortam ve fırsatlar güvence altına alınmalıdır.

Yerel Yönetimlerin Belirli Sorumlulukları

16. Yerel yönetimler tıpkı temel insan hakları gibi kültürel hakların geliştirilmesinde ve savunulmasında ön saflarda yer almaktadır. Yerel demokrasi, vatandaşların kamusal karar alma mekanizmalarını katılımını garanti eder. Aynı zamanda yerel yönetimler, vatandaşların ulusal ve uluslararası aktörlerle diyalog kurmasını sağlar.
17. Yerel yönetimler, çok aktörlü yönetim çerçevelerini (sivil toplum ve özel sektörle diyalogları) yönetir, yönetimin çapraz veya yatay biçimlerini (kamu politikasının kültürel boyutla entegrasyonunu) geliştirir ve çok düzeyli veya dikey yönetim çerçevelerini (hükümetin diğer birimleriyle işbirliği ve eşgüdüm içinde olmalarını sağlar) talep eder..
18. Yerel yönetimler, herkesin kamusal kültür politikalarının oluşturulmasına, uygulanmasına ve değerlendirilmesine demokratik katılımını güvence altına almak üzere gerekli araçları harekete geçirir.
19. Yerel yönetimlerin yerli topluluklara özen göstererek bölgesel eşitliği garanti etme sorumluluğu vardır: merkez ve çevre arasında, şehir merkezinde ve kentsel ve kırsal alanlar arasındaki eşitliği sağlamak.
20. Yerel yönetimler, vatandaşların sesinin tüm dünyada duyulmasını sağlamak için uluslararası süreçlerde baş aktörlerdir. Yerel yönetimler, insan dayanışması ve değişimi için vazgeçilmez bir araç olarak yerel diplomasiyi teşvik eder ve kültür alanındaki uluslararası işbirliğine katılır. Özellikle uluslararası işbirliği çalışmalarında, daha az gelişmiş bölgelerin özgün durumlarını dikkate alır.
21. Yerel yönetimler, demokratik vatandaşlığı ve kentlerin iç ve dış çatışmalarına barışçıl çözümü ve şiddete başvurmamayı gözeterek barış kültürünü teşvik eder.

TAAHHÜTLER

Kültür için Gündem 21 (2004) kültür, vatandaşlık ve sürdürülebilirlik arasındaki ilişkinin sistematik önemini ele alan ilk uluslararası belge olmuştur. Son on yılda birçok yerel yönetim (şehirler, metropoller, bölgeler, iller, yönetim birimleri ve ilçeler), sivil toplum kuruluşları, ulusal bakanlıklar ve devlet kurumları ve uluslararası kuruluşlar Kültür için Gündem 21 için kendi politikalarını ve programlarını sundular. Tam liste Kültür için Gündem 21 internet sitesinde mevcuttur.

Kültür için Gündem 21'e bağlı kuruluşların birçoğu, deneyimlerin uluslararası değişimi ve yerel uygulanmasının kolaylaşması ve daha görünür, daha yapılandırılmış bir "Uygulama Topluluğu"nun kurulması için pratik bir rehber çağrısında bulundular. Bu, şimdiye kadar yürütülen çalışmalarını değerlendirmek için 2014 Eylül ayında Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Kültür Komitesi bünyesinde yayınlanan araştırma sonucu kanıtlanmıştır. Bu "Taahhütler" bu ihtiyaca cevap verir, ulaşılabilir ve ölçülebilir uluslararası yönergeleri ve standartları sağlamayı hedefler.

E21. yüzyıl, sürdürülebilirliğin ayrılmaz bir unsuru olan kültürün kademeli olarak tanındığına şahit olmuştur. Bu; uzmanlar, uluslararası kurumlar, sivil toplum kuruluşları, ulusal ve yerel yönetimler ve diğer ilgili tarafların raporlarında, bildirimlerinde ve taahhütlerinde görülmektedir. Aynı zamanda UNESCO sözleşmeleri, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) raporları, Birleşmiş Milletler Kültürel Haklar alanındaki Özel Raportör çalışmaları, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Küresel Görev Gücü Taahhütleri, 2015 sonrası Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri taslakları ve #culture2015goal küresel kampanyası da bu hususta kayda değerdir.

Bu katkılar, güncel sürdürülebilirlik anlayışının geniş bir dizi kültürel, ekolojik, sosyal ve ekonomik faktörlerle sıkı bir şekilde birbirine bağlı olduğunu gösterir. Bu birbirine bağlılık politikaların kalkınmasında, uygulanmasında ve geliştirilmesinde de tanınmalıdır. Böyle bir politika oluşturma, sadece kamu yetkililerinin ayrıcalığı olamaz; bunun yerine tüm ilgili tarafların ortak hedeflerinin ve ortaklıklarının sonucu dikkate alınmalıdır.

"Taahhütler" dokuz bölümde aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

1. **Kültürel haklar**
2. **Miras, çeşitlilik ve yaratıcılık**
3. **Kültür ve eğitim**
4. **Kültür ve çevre**
5. **Kültür ve ekonomi**
6. **Kültür, eşitlik ve sosyal içerme**
7. **Kültür, kentsel planlama ve kamusal alan**
8. **Kültür, enformasyon ve bilgi**
9. **Kültürün yönetimi**

Aşağıdaki bölümler bizim "kamusal" anlayışımızı derinleştirmeyi hedeflemektedir, aynı zamanda bu bölümler devlet (bizim durumumuzda yerel yönetimler) ve toplum arasındaki "Taahhütler" fikrine dayanmaktadır. Bu dokuz taahhüt, sürdürülebilir şehirlerin kültürel boyutunu özetler. Kültür için Gündem 21'e bağlı her taahhüt, yerel yönetimlerin çalışmaları için belirli yol gösterici eylemlerin listesini içerir ve kamu politikalarının ve stratejilerinin gerçekleştirilmesi ve daha etkin bir şekilde uygulanması için öz değerlendirme süreçlerini teşvik eder.

Kültürel Haklar

Aktif vatandaşlık ve kültürel hakların tam tanınması

İnsan hakları her insanın özgürlüğünü ve onurunu ifade eder ve bu haklar politikaların geçerli ve tutarlı olmasının temeli ve güvencesidir. Kültürel haklar, her bireyin kendini özgürce ifade etmeye, miraslara, değerlere ve kimliklere ulaşabilmeye, kültür hayatına aktif katılımına değer verir. Kültürel haklar, insan haklarının ayrılmaz bir unsurudur; hakları, özgürlükleri ve sorumlulukları uygulamak için gerekli bilgiye erişimi garanti eder.

Kültürel haklar, kimliğin ya da kültürün kısıtlayıcı ve tek boyutlu hesaplarıyla bağdaşmaz çünkü bu tür anlatılar, tarihsel bir analizle tutarsız, popülist, indirgeyici ve basitleştirici bir şekilde özgürlüklerin kısıtlanmasına sebep olabilir. Sabit kimlik, toplum hayatında önceden tespit edilen faktör olmaktan çıkmıştır ancak kimlik inşası tüm paylaşılan projelerin önemli bir unsuru haline gelmiştir. Kimlik, bir başlangıç noktası olmuştur, bir müzakere sürecine gelmiştir.

Böylece, kültürel haklar her bireyin bir veya birkaç kültürel toplulukla özdeşleşmesinin ve hayatı boyunca bunu benimsemesinin garantisini verir. Diğer insan haklarının uygulanması (sosyal yaşamda dernek ve katılım dahil olmak üzere -ancak bunlarla sınırlı değildir-) sürdürülebilir şehir kalkınmasının temel bir unsurudur.

Yerel politikalar, vatandaşların kendi kimliklerini belirlemesi, yaratıcılıklarını uygulaması ve geliştirmesi için, diğer kültürel anlatımları tanımak ve o kültüre ait anlatımları kabul etmek için vatandaşlık haklarını kapsamalıdır. Aynı zamanda her birey ortak yaşamın tüm alanlarında kolektif kararlara katılabilmektedir. Yerel politikalar vatandaşları, yerel kültürel yaşamın baş aktörü olarak tanımladıkları.

Tüm kamu politikaları makul ve mantıklı bir şekilde, vatandaşların haklarının tanınmasını, kurumsal sorumlulukları ve ortak sorumluluk ruhu içinde kamu hizmetlerinin hükümlerini dengeleyerek inşa edilmelidir. Yerel yönetimler tüm vatandaşlara tanınan temel haklar gibi temel kültür hizmetlerinin tanımlanmasını hedeflemelidir. Yine yerel yönetimler özellikle en korunmasız grupların ve bireylerin kendi kültürel kapasitelerini (haklar, özgürlükler ve sorumluluklar) gelişimini sağlamayı hedeflemelidir.

- Yerel kültürel politikalar açıkça kültürel haklara dayanır.
- Yerel yönetim kültürel haklar, özgürlükler ve sorumluluklarla ilgili bir yol haritasını benimsemiştir.
- Yerel yönetim, vatandaşların (bireysel veya sivil toplum gruplarının temsilcileri olarak) kültürel politikaların değerlendirilmesi, öncelikler ve karar verme konusunda katılımını kolaylaştıracak önlemler benimser.
- Temel kültür hizmetlerinin sağlanması için asgari hizmet standartları vardır (örneğin; kişi başına yeterli sayıda kütüphane veya kitap).

- Vatandaşların kültürel hayata erişimi ve katılımı için mevcut engellerin ayrıntılı analizi yapılmaktadır.
- Vatandaşların kültürel uygulamalara ve kültürel üretime daha kapsamlı ve daha etkili şekilde dahil olmaları için politikalar ve programlar vardır.
- Kültürel politikalar, özellikle en korunmasız gruplar ve kişilerle ilgilidir.
- Hedefler arasında, kadınların erkeklerle eşit şartlarda kültürel yaşama katılabilmesi ve cinsiyet ayrımcılığına karşı önlem alınması vardır.
- Yerel sivil toplum kuruluşlarının öncelikleri arasında kültürel hakları içeren insan hakları üzerinde çalışmaktır.

Eylemler

- Kültür amaçlı sivil toplum kuruluşlarının aktif üye sayısını arttırmak için politikalar ve programlar vardır.

Kültürel Haklar

Miras, çeşitlilik ve yaratıcılık

Miras, çeşitlilik ve yaratıcılık kültürel hayatın temelidir

Yerel kültürel politikalar miras, çeşitlilik ve yaratıcılığı göz önüne almalıdır. Öncelikle, kültür sadece bir dizi güzel sanatla sınırlı olan kültürün klasik "sosyolojik" kavramı ile UNESCO 1980'li yıllarda benimsediği, kültürü, insan hayatındaki tüm önemli alanlar, değerler, inançlar ve uygulamaların bütünü olarak tanımlayan "antropolojik" yaklaşım arasında bir gerginlik vardır. Pragmatik olunduğunda ve bu iki yaklaşımın en iyi yönleri ele alındığında, bugün bir adım daha ileri gitmek gerekmektedir: yerel kültürel politikalar sembolik, etkileyici, en modern kültürel ifadeler ve gündelik kültür arasında bir kavşakta yer almalıdır. Toplum yaşamına ilişkin olarak çağdaş sanatçıların eserleri, sosyal ve toplumsal uygulamaların sembolik boyutlarının önemi ya da ticaret ve geleneksel bilginin tanınması bu kavşağın bazı örnekleridir.

İkincisi, genellikle geleneklerin izole edilmesi ve sağlamaştırılmasına yönelik gerici eğilime kurban edilen "gelenek" ve "modernlik" arasındaki diyalog, eğer aralarındaki değişim daha dinamik olsaydı daha iyi olabilirdi. Çağdaşla diyalog içinde olmayan bir gelenek fosilleşir. Aynı zamanda modern kültür çağdaşla bağlantılı olmazsa ve değişmezse yok olur.

Üçüncüsü, çeşitliliğe saygı göstermek ve değer vermek; birlikte yaşayan farklı kültür geçmişleri olan insanları tanıyan çok kültürlü stratejiler ile bunlar arasında bağ kuran kültürlerarası stratejilerin entegrasyonunu gerektirir. Kültür üretimine ve oluşumuna aktif katılım, insanların özgürce kendi benlikleri oluşturabilecek toplumların oluşturulmasına olanak sağlar. Yerlilerin, azınlık halkların ve göçmen grupların farklı gerçekliklerine özel bir özen gösterilmelidir.

Sonuncusu, mükemmellik arayışı genellikle her kültür politikasının açık ya da örtülü hedeflerinden biri olarak kabul edilir; sonuç olarak, bazı projeler kültürel mükemmelliğin "görünürlüğüne" öncelik vermektedir. Bu tür projeler etkili ve verimli olmakla birlikte, hiç ya da çok az destekleri vardır. Bunların yanında, hiç ya da çok az görünürlüğü olan, inkar edilemez sosyal köklere sahip ve genellikle "yerel kültür" ya da "yakınlık kültürü" denilen kültürel projeler vardır. Kültür sanatçıları ve uzmanları sürdürülebilirlikte önemli bir rol oynarlar; onların çalışmaları bilinen sınırları araştırır ve yeni anlamlar yaratır. Yakınlık ve görünürlük arasındaki diyalogdan mükemmellik kurulması için yaratılan koşullar sürdürülebilir kültürel politikaların temelidir.

- Yerel yönetimin, kültür politikalarının ve diğer kamu politikalarının kültürel tarafların sorumluluğunda kendi içinde bir bölümü ve alanı vardır.
- Yerel yönetim kendi ülkesinde, kültürel yaşamın sürdürülebilir kalkınmasını sağlayan ulusal ve uluslararası standartlara ve kendi sorumluluklarına uygun olarak kültüre bir bütçe ayırır. Kültüre ayrılan bütçenin önemli bir bölümü kültürel sektörde kendisini araştırma, geliştirme ve yeniliğe tahsis edilmiştir.
- Yerel yönetim, mekan ve olanakların varlığını ve erişilebilirliğini aynı zamanda eğitime, yaratıcılığa ve kültür üretimine ayrılmış mekanları destekler, örneğin: konutlar, inkübatör projeleri, sanat atölyeleri, laboratuvarlar vb.

- Yerel yönetim, sanatsal yaratıcılık teşviki ve farklı sosyal gruplar arasındaki iletişim desteği ile kültürel etkinlik kutlamalarına katkıda bulunur.
- Vatandaşlarla girişim, etkileşim ve yakın bir bağ yoluyla mükemmellik inşa eden politika ve programlar vardır.
- Kültürel ifadelerin ve kültürlerarası projelerin çeşitliliğinin karşılıklı tanınmasına yönelik kesin politikalar ve programlar vardır.
- Özellikle azınlıklara ve azınlık dillerine dikkat ederek, dilsel çeşitliliğin tanıtımı ve korunması için politikalar ve programlar vardır.
- Farklı disiplinlere dikkat ederek sanata destek veren politikalar vardır
- Maddi ve maddi olmayan tüm boyutlardaki mirasın korunmasına ilişkin politikalar vardır

Eylemler

- Yerel sivil toplum kuruluşları, özel aktörler, kültürel kuruluşlar ve eğitim merkezleri ile işbirliği içinde bilimsel kültüre yönelik politikalar ve programlar vardır. Bu programlar, bilimsel kültür, sanat, yerel tarih ve günlük yaşam arasındaki etkileşimlere duyarlı olmalıdır.
- Yerel kültürel ürünler, kentin genel kültürel faaliyetleri içinde önemli ve dengeli bir yere sahiptir.
- Yerel kültürel yaşama ilişkin uluslararası işbirliği programları vardır ve bunlar kültürel çeşitliliğin tanıtımına ve korunmasına özel bir önem verir.

Miras,
çeşitlilik ve
yaratıcılıktır

Kültür ve eğitim

Kültürel kapasitelerin oluşturulmasıyla aktif vatandaşlığı teşvik etmek

Kültürel kalkınma, bilgiye erişim ve ifade için genişleyen fırsatlara yönelik bir süreç olarak anlaşılmaktadır ve bu kültürel kalkınma, eğitim ve hayat boyu öğrenmeyle yakından ilgilidir. Araştırma, karşılaştırma ve tecrübe yoluyla bilgi kazanması ya da bilgi aktarımı kültürel bir eylemdir. Esasında hayat boyu eğitim ve öğretim önemli bir kültürel hakktır. Şehirler, öğrenme alanları olarak, kültürel kaynaklar ve eğitim arasındaki ilişkiyi keşfetmek için mükemmel bir ortam sağlar. Bu ilişki birçok şekil alabilir; okullar, örgün ve yaygın eğitim merkezlerinde kültürel erişiminin ve katılımının iyileştirilmesi, sanatçılar ve kültürel kuruluşlar tarafından tasarlanan yaratıcı ve teknolojik beceriler, eğitsel beceri ve kültürel arabuluculuktur.

Bu bölümdeki politikalar örgün ve yaygın eğitim dahil tüm yaş grupları için öğrenme fırsatlarını içermelidir. Kurumsal bilgi ile, günlük hayattan öğrenilen bilgi arasındaki bağlantıyı teşvik etmeli, böylece sosyal inovasyona katkı sağlamalıdır. Sadece bilgi çeşitliliğini vurgulama bir yerin kültürel zenginliğinin tanınmasına olanak sağlar. Okullarda ve üniversitelerde geleneksel eğitim ortamlarının yanı sıra, bilgi çeşitliliğinin kalkınmasında ve insanların eleştirel düşünmesinde sivil toplum kuruluşları önemli bir rol oynar. Bu çeşitlilik içinde farklı öğretim yöntemleri ve alanında uzman eğitimcileri benimsemek esastır. Teknolojik yenilikler de önemli bir rol oynar; kültürel demokrasi ile tutarlı bir bakış açısıyla eğitim zorluklarını kavramamızı sağlar. Bilgi alışverişi ağları, uzmanlar, öğrenci ve belirli kapasite geliştirme fırsatları için eğitim kursları, kültür sektöründe istihdam yaratma stratejileri ile bağlantılı olmalıdır.

Şehirler için gelecek planlaması tüm yeni sakinlerin (çocuklar ve gençler) katılımını gerektirir. Tüm çocuk ve gençler sadece tüketiciler olarak değil, yetkin ve duyarlı kişiler olarak görülmelidir. Bugünün eğitim süreci hem kültürün hem de gelecek kültür inşasının sonucudur. Bu süreçlerde şehirler, yerel eğitim topluluğunu oluşturan insanların tanınması ve kapasite gelişimi için hayati bir rol oynamaktadır.

- Eğitim ve öğretim stratejileri, yerel kültürel kaynaklara gerekli değeri verir.
- Yerel yönetim, kültür politikası ile eğitim politikasını bağlayan yerel bir stratejiyi onaylamıştır.
- Kültür, eğitim ve hayat boyu öğrenme alanında kamu, sivil ve özel aktörleri bir araya getiren yerel bir platform veya ağ vardır.
- Kamu desteği alan kültürel kurumlar, resmi ve gayri resmi ortamlarda eğitim faaliyetleri sunar ve onlara kendi bütçesinin önemli bir kısmını ayırır.
- Kültürel eğitim, kültürel faaliyetler ve fırsatlara erişim konusunda bilgi paylaşımı için online portallar, bilgi merkezleri gibi süreçler vardır.

- İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin müfredatı, kültürel bilgi ve beceriler edinmeyi aynı zamanda kültürlerarası diyalog ve çeşitlilik, yaratıcılık, maddi ve maddi olmayan mirasın ve dijital araçların değerinin tanınmasını içerir.
- Okullar, eğitim merkezleri, dernekler ve işletmeler, sanatçı ihtisas eğitimlerinden, yaratıcılık eğitimi de dahil olmak üzere daha kapsamlı projelere kadar kültürel faaliyetler oluşturma, dağıtım ve arabuluculuk faaliyetlerinde yer alır.
- Diğer disiplinlerle birlikte müzik, görsel sanatlar ve multimedya gibi sanat eğitimi her düzeyde yerel okulda sağlanır ve yaşına, sosyal, ekonomik ve kültürel kökenine bakılmaksızın herkes için erişilebilirdir.

Eylemler

- Kültürel yönetim ve kültürel politikalarda, insan gelişiminin kültürel faktörlerine kapsamlı bir yaklaşımı vurgulayan yerel eğitim vardır.
- İnsan hakları gibi kültürel haklar, kültürel sektördeki eğitim programları ve eğitim faaliyetlerinde yer alır.

Kültür ve
eğitim

Kültür ve Çevre

Çevresel sorumluluğu hızlandırıcı olarak kültürel faktörler

Sürdürülebilir kalkınmada kültürün önemini tanımak, kültür ve çevre arasındaki bağlantıları keşfetmek demektir. Kültür, çevre anlayışımızı ve kültürle olan ilişkimizi etkiler. Gelecek nesillerin refahına dair kaygı halihazırda çevreseldir, bu kaygı aynı zamanda kültürel de olmalıdır.

İnsanlar, kültürel uygulamalar, değerler ve dünya vizyonları sayesinde çevresindeki ekosistemi değiştirmektedir. "Doğal" alanlar ve biyolojik kaynaklar insan faaliyetlerine bağlıdır, aksi takdirde yok olurlar (örneğin; tarımsal miras). Bu alanlar ve kaynaklar, kısmen tarih hatırlatıcı, pratik bilgi ve kimlik olarak kültür taşıyıcılarıdır (örneğin; gastronomik miras) estetik değerlere katkıda bulunur (örneğin; kentsel ya da kırsal manzara) ve dirençlilik kapasitesini şekillendirir. İnsanların çevrelerindeki ekosistem bilgisi muazzam önem taşımaktadır. Yüzyıllar boyunca insanların uygulamaları kentsel ve kırsal görünümü şekillendirmiştir. Kültürün ve ekosistemin nasıl etkileşime girdiğini daha iyi anlamak için bu geleneksel bilgi tanınmalı, kullanılmalı ve özellikle ekosistemi etkileyebilecek bölgesel kalkınma projeleri kapsamında akademik bilgi birikimiyle diyalog içinde olmalıdır. Bilginin bu türleri, ekolojik düşünce ve sürdürülebilir kalkınma değerlerini tanıtmak amacıyla geliştirilmeli ve paylaşılmalıdır. Doğa ve kültür birbirinden evrilmiştir ve sürekli gelişen bir denge oluştururlar. Dolayısıyla kültürel çeşitlilik ve biyolojik çeşitlilik yakından ilişkilidir.

Yerel yönetimler, iklim değişikliğine dikkat çekmek ve bilgi ve insan becerileri ağını teşvik etmek için kilit rol oynarlar. Ayrıca yerel yönetimler, gıda üretimini sağlıklı ve organik formlarda geliştirmek için gerekli kaynaklara erişimi teşvik edebilir. Bir diğer önemli kaygı alanı, çevresel etkileri olan altyapı, kültürel faaliyetler ve etkinliklerdir; bu kaygı kabul edilmeli, paylaşılmalı ve hesaba katılmalıdır. Kültürel aktörler de farklı çevresel kaygılar hakkında farkındalık oluşturmak ve doğal kaynakların daha sürdürülebilir kullanımını teşvik etmek için katkıda bulunurlar.

- Bilgi, gelenek ve tüm insanların ve toplulukların uygulamaları da dahil olmak üzere kültürel faktörler, yerel çevresel sürdürülebilirlik stratejilerine entegre edilmiştir.
- Yerel kültür politikaları kültür ve çevresel sürdürülebilirlik arasındaki bağları açıkça tanırlar (örneğin; iklim değişikliği, esneklik, risk önleme, kaynakların sürdürülebilir kullanımı ile ilgili kaygılar ve ekosistemlerin zenginliği ve kırılganlığı hakkında farkındalık).
- Kültür ve çevrenin yerel yönetim birimleri çalışmalarını bağlamak için bir çalışma grubu ya da görev gücü vardır.

- Tarih ve kültür yerel ürünlerin üretiminin ve tüketiminin teşviki konusundaki kılavuzlarda yer alır.
- Yerel üretime dayalı gastronomi, yerel kültürün bir kurucu unsuru olarak kabul edilmektedir.
- Yerel yönetim, kamusal alanlarda sürdürülebilir kullanım için, özellikle de yeni peyzaj uygulamalarıyla ve diğer sosyo-ekolojik inovasyon örnekleriyle bağlantılı vatandaş girişimlerini kolaylaştırmak ve desteklemek için adımlar atar.
- Yerel yönetim, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına katkıda bulunan geleneksel bilgi uygulamalarını yaymak ve korumak için programlar yapar.
- Yerel yönetim, özel programlarla doğal mekanların kültürel öneminin farkındadır.

- Kamuoyu desteği alan kültürel kuruluşlar, kendi çevresel etkilerini değerlendirir ve ekolojik bilinçlendirme faaliyetlerini yürütür.
- Kültür ve çevre alanında çalışan kamu ve özel sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren platformlar vardır.

Kültür ve Çevre

Kültür ve Ekonomi

Kültürel sorumluluk, sürdürülebilir bir ekonomi için gereklidir

Sürdürülebilir olması için, bir ekonominin dayandığı değerleri düşünmek gerekir ve çevresindeki kültürel kaynakları dikkate almak gerekir. Ekonomiler yerel kaynaklara adapte edildiğinde daha fazla meşruiyete ve dinamizme kavuşur.

Kültürel etkinlikler, kapsamlı ve sürdürülebilir ekonomik kalkınma için önemli bir rol oynar. Kültürel etkinlikler ekonomik faaliyetlerin yenilenmesi ve yaratılmasına olanak sağlar, girişimcilik ve istihdamı artırır, önemli mekanları cazip hale getirir ve turizmin gelişmesine katkıda bulunur. Ancak, uzun vadeli sürdürülebilirlik üzerine hızlı ve kısa vadeli ekonomik etkiye öncelik veren ekonomik modeller, yerel kültürel kaynakları kötüye kullanmaya ve savurganlığa götürür, aynı zamanda kendi yerel bölgesinde yaşayanların kimlik kaybına neden olur. Kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımı, temel değerlere saygılı olmalıdır ve kültürel ve ekonomik gelişmeye eşit olarak katkıda bulunmalıdır. Kültüre duyarlı olmayı hedefleyen ekonomik modeller işbirliği, ticaret ve bağışlara dayanan uygulamaları dikkate almalıdır.

Bütün ekonomik modeller belirli kültürel değerlere ve seçeneklere dayanmaktadır. Kamu, piyasa ve kooperatif ekonomiler arasındaki etkili bağlantılar ve aralarındaki karşılıklılık biçimleri, insan merkezli çevreci ekonomik kalkınmanın sağlanması için gereklidir. Kültürel ekosistemler ekonomiye dipnot olarak görülmez aksine güç verir. Dolayısıyla kültürel ekosistemler, sürdürülebilir kalkınmanın diğer boyutlarla bağlantısı her zaman dikkate alınmalıdır.

Tüm üretim alanlarında olduğu gibi kültürel alanda da, sanatçıları ve kültür uzmanlarını tanımak ve onların işlerine erişimi sağlamak, kurumsal sorumluluğu teşvik etmek ve kültürel projeler için destek mekanizmalarının yeterli çeşitliliğe ulaşmasını sağlamak gerekir. Bunu yaparken, zayıf ve düşük profile sahip kültürel girişimlere daha çok özen verilmelidir. Örneğin; Sanatsal eğitim merkezleri, halk kuruluşları, kimlik tanımları ve kültürel arabuluculuk.

- Yerel ekonomik kalkınma stratejileri, şehir ya da bölgenin önemli bir ekonomik sektör olmasını sağlamak için kültürel ekonomiyi dikkate alır ve kendi katılımcılarıyla beraber çalışır.
- Kamu, sivil ve özel kültür sektörlerinin yerel ekonomiye katkıları, zenginlik ve istihdam yaratımının doğrudan veya dolaylı etkileri dahil olmak üzere düzenli olarak incelenmektedir.
- Kültür sektöründe çalışan kişiler için uygun sözleşme ve maaş, tıpkı yazar ve komşu haklarının tanınması gibi kanunlar tarafından garanti edilmiştir.
- Yazar hakları, ortak üretim modelleri ve yeni dağıtım sistemleri hakkında bilgi ve eğitimler vardır.

- İstihdam programları kültürel bilgi ve becerileri kapsamaktadır.
- Bu tür mikro krediler, risk sermayesi ve sponsorluk programları gibi kar amacı gütmeyen kültürel projeler için finansman mekanizma çeşitleri vardır.
- Yerel yönetim, kültürel projeler için bağış ve gönüllülüğü arttıran kamusal ya da karma ekonomik programları teşvik eder.
- Kültürel aktörler ve işletmeler arasında konut, bilgi transferi ve inovasyon programları gibi ortaklıklar vardır.
- Geleneksel yerel esnaf ve zanaatı koruma değeri (gerektiğinde inovasyon gelişimi) kabul edilir.
- Yerel turizm modeli sürdürülebilirdir, bölgeyle uyum içindedir, kültürel ekosistemler ile etkileşimlidir ve yerel topluluklara bağlıdır.

Eylemler

- Kurumsal sosyal sorumluluk programları kültür alanındaki projeleri kapsar ve nüfus ve yerel kültürün kültürel değerleriyle iç içedir.
- Ticaret odaları gibi yerel ticari kuruluşların belirli kültürel politikaları ve programları vardır.

Kültür ve Ekonomi

Kültür, eşitlik ve sosyal içerme

Kültürel faktörler yeni sosyal bağlar kurulmasına katkıda bulunur

Kültürel ve yaratıcı süreçlerin insanların refahı, sağlığı ve öz saygısı üzerinde güçlü bir etkisi vardır. Bireylerin ve toplulukların kendi geçmişlerini ve kimlik duygularını keşfetmelerine olanak sağlar, hayatlarında yeni bir anlam geliştirilmesini teşvik eder ve onlara daha fazla özgürlük sağlar. Kültürel süreçlerde dışlanmanın önlenmesi ve "geride kimseyi bırakmamak" esastır.

Kültürel yaşama aktif katılım sosyal içermenin kilit unsurlarından biridir. Artan sivil katılıma motivasyon ve imkan sağlar, azınlıklara kültürel görünürlük kazandırır, farklı kuşaklar ve kültürler arasında karşılıklı tanıma ve işbirliğini teşvik eder, istihdamı artırır ve şehir ya da bölgenin imajını ve güvenliğini geliştirir. Kültür, yeni sosyal alanlar oluşumu ve yeni kolektif anlam gelişimi için önemli bir araçtır. Aynı zamanda çatışma çözümüne, toplumsal dokunun güçlenmesine, gruplar ve topluluklarda daha fazla esnekliğe katkıda bulunabilir.

Kültürel faktörler sağlık, eğitim, sosyal içerme ve istihdam gibi kamu hizmetlerine katılımı teşvik edebilir veya engelleyebilir. Kamu hizmeti politikacıları ve personeller kamu hizmeti erişimine cinsiyet veya etnik temelli ayrımcılık gibi her türlü ayrımcılığı tespit etmeli ve aktif bir şekilde ayrımcılıkla mücadele etmelidir. Ayrımcılıkla mücadele politikaları ve programları, kültürel konular ve diğer tüm siyasi eylemler arasındaki bağlantıları araştırmalıdır. Bu süreç genellikle uzun süreli özveri ve açık katılımcı metodolojiler gerektirir.

Amaç herkesin katılması için fırsatlar yaratmak ve herkes tarafından tanınan ortak alanları teşvik etmek, bireysel seçme özgürlüğüne önem vermektir (kültürel faaliyetlere katılmama hakkı gibi). Bu özgürlük, vatandaşların farklı olmalarını tamamlayan yeni ve gerekli bir hakktır.

- Sağlık, istihdam, refah ve sosyal içerme alanındaki yerel sosyal politikalar, kültürü her türlü ayrımcılıkla mücadele eden bir boyut olarak sayar.
- Bazı bireylerin veya grupların kültürel korunmazlıklarını belirleyen faktörler, doğrudan etkilenen bireyleri ve grupları içeren süreçler çerçevesinde düzenli olarak incelenmelidir.
- İnsani refah, sağlık ve aktif kültürel uygulamalar düzenli olarak incelenmektedir.
- Sosyal hizmet uzmanları ve kuruluşlar için kapasite oluşturmak ve kamu hizmetlerine erişimi engelleyen kültürel faktörlerle mücadele etmek için programlar vardır.
- Yerel yönetim, kadınların özellikle en yüksek profilli ve üst düzey seviyelerde kültürel faaliyetler ve kuruluşlara katılımını teşvik etmek için kültürel bütçesini ve kamu kaynaklarını etkin bir biçimde

kullanır. Aynı zamanda, kadınların önceden yoğun bir biçimde yürüttüğü kültürel faaliyetlerin görünürlüğünü ve statüsünü arttırmak, teşvik etmek ve değerlendirmek için kullanır.

- Kamu desteği alan kültür kurumları, ayrımcılık statüsündeki gruplar ya da kişiler için programlar hayata geçirir ve bu programları yoksulluk ve dışlanma düzeyi yüksek mahallelerde yürütür.
- Kültürel imkanlar ve alanlar engelli insanlar da dahil olmak üzere herkes için erişimi sağlamak için adımlar atılmıştır.
- Çatışma çözümü için yerel stratejiler dikkate alınır ve kültürel faktörlerin potansiyelini tanır.
- Kuşaklararası işbirliğini geliştirmek için programlar vardır.
- Sosyal içerme ve kültür kodları, dijital ortamlar ve cinsiyet eşitliği öğrenimini teşvik eden gençler için inovasyon programları vardır.

Eylemler

- Yerel bir platform, dernek ve kooperatif ağı ile birlikte; kültür, eşitlik ve sosyal içerme ilişkisinin faaliyetlerini yürüten üçüncü sektör kuruluşları vardır.
- Yerel sivil toplum kuruluşları, kamu kuruluşları ve kültürel kuruluşların desteğiyle kültürel çeşitlilik, kültürlerarası diyalog ve ırkçılık karşıtı bilinçlendirme kampanyaları yürütmektedir.

Kültür,
eşitlik ve
sosyal
içerme

Kültür, kentsel planlama ve kamusal alan

Anlam ve kültürel farkındalık ile şehirleri ve bölgeleri planlamak

Bölgeler, çevre ve insan faaliyetleri arasındaki etkileşimin sonucudur. Bir bölgede insan etkileşiminin ve dünya görüşünün izleri vardır ve bölgeler bir tarih ve anlam taşıyıcısıdır bu nedenle kültürel boyut vatandaşların uygulamaları ve geleneklerinden oluşur: miras, mimarlık, tasarım, halk sanatı, manzaralar, doğal çevrenin şekillendirilmesi ve mekan düzenlemesidir. Kültürler, vatandaşların özgürce yaşam projelerine girişmesi, kendilerini ve birbirlerini anlayabilecek yerlerin inşası için güçlü bir araçtır. Kültür, dünyayı yeniden hayal etmemizi sağlar.

Sürdürülebilir şehir ve bölgelere geçiş için kentsel planlama ve kamusal alanlar esastır. Kültürel sorunları dikkate almayan kentsel planlamanın mirasın korunması üzerinde olumsuz etkileri vardır. Ayrıca hafıza, yaratıcılık ve bir arada yaşama pratiğine engel olur, homojenizasyonu teşvik eder ve kültürel yaşama erişme ve katılım fırsatlarını kısıtlar. Çağdaş kentsel planlama 20.yüzyılda çevresel etkileri değerlendirmek için başladığı gibi kültürel etkilerini değerlendirmelidir.

Kültür ile kentsel planlama arasındaki ilişkinin diğer sonuçları ve kamusal alanlar şunları içerir: (a) Kentsel ve bölgesel kalkınma projelerinin kültürel bağlama adapte olma ihtiyacı. Örnek olarak; başka modeller kullanmak yerine şehre kişilik ve kendine has özellikler kazandıracak yerel bilgi ve geleneksel yapım tekniklerinin kullanımı; (b) kentsel yenilenmeye katkıda bulunmak için kültürel faaliyetler ve uygun tasarlanmış altyapıların potansiyelini tanıma ihtiyacı, (c) kaynak dağılımı ve kültürel planlamada, şehirler ve merkezi olmayan ilçeler arasındaki denge arayışı; (d) kentsel ve bölgesel planlamanın ilk aşamalarından itibaren vatandaşların katılımı.

- 1.
1. k.
1. l.

- a. Yerel şehir planlama veya master planlar, kültürel konular ve kaynakların önemini açıkça tanırlar.
- b. Şehir planlama politikalarının, gündelik kullanım için geliştirilmiş "kültürel etki değerlendirmeleri" konulu bir başvuru kılavuzu ve bu kılavuzun kullanımını desteklemek için bir eğitim programı vardır.
- c. Yerel yönetim, şehrin veya bölgenin maddi-manevi doğal ve kültürel mirasın envanterini tutmaktadır ve uluslararası standartlara uygun olarak korunması için mekanizmalar kurmuştur.
- d. Yerel yönetim kültürün, tarihi merkezlerin ve çevresinin, ilçe ve bölgesel kalkınmanın yenilenmesindeki rolünü teşvik etmek için tedbirler alır.

- e. Yeni kültürel altyapılar daha geniş bir kültürel ekosistemin bir parçası olarak planlanmıştır ve bunların potansiyel etkileri dikkate alınmıştır.
- f. Yerel yönetim, kalkınmanın doğal ve kültürel yönlerini entegre ederek politikalarında "manzara" kavramını göz önünde bulundurmaktadır.
- g. Yerel yönetim caddeler, meydanlar ve şehirdeki diğer ortak alanlar gibi kamusal alanları kültürel etkileşim ve katılım için önemli bir kaynak olarak görür.
- h. Sembolik fonksiyonları sayesinde bir dizi alan vardır ve bunlar kamu malları olarak kabul edilir.
- i. Halk sanatının gelişmesini ve korunmasını teşvik etmek ve yönetmek için programlar vardır.
- j. Mevcut binaların yenilenmesi, yenilerinin yapılması ve geleneksel yapım tekniklerinin kullanılması için mimari yönergeler vardır.

Eylemler

- k. Kentsel ulaşım ve mobilite için politikalar, özellikle banliyöde yaşayan çocuklu insanları ve kültür erişimine engelleri olanları dikkate alarak vatandaşların kültürel yaşama erişimini göz önünde bulundurmaktadır.
- l. Yerel yönetim kentsel tasarım, mimari yapı ve kamusal sanat gibi şehir planlama ve bölgesel kalkınmaya insanların aktif olarak katılımını teşvik eden politikalar ve programlar geliştirir.

Kültür,
kentsel
planlama ve
kamusal alan

Kültür, Enformasyon ve Bilgi

Teknolojiler, çoğulculuk ve vatandaşlık inşasına katkıda bulunur

Bilgiye erişebilme ve bilgi üretimine katılma fırsatının artması, sürdürülebilir kalkınmanın temel şartlarından biri olan kültürel bir süreçtir. Tarih boyunca özgür bilgi alışverişi toplumların kültürel evrimini sağlamıştır. Her çağın oluşumu, bilgi ve geçmiş dönemlere ait katkılara dayanmaktadır. Veriye artan ve yaygın erişilebilirlik, kaliteli bilgi ve bilginin yaratımı, analizi, üretimi ve yayılımında vatandaş katılımı, daha şeffaf kaynak tahsisi ve vatandaşların kalkınmayı benimsemesi için imkan verir. Ayrıca giderek artan teknolojik dünyada yenilik ve bağlanabilirlik, topluluklarda pozitif değişim için bir araç haline gelmiştir ve vatandaşların yerel sorunlarına ve isteklerine karşılık vermektedir.

Çabalar, mahremiyet hakkının ihlaline yol açmayan dijital teknolojinin mümkün kıldığı bilgilere artmış erişimi sağlamak için özellikle kamu kurumları tarafından gösterilmektedir.

Kütüphaneler, arşivler, müzeler, sivil toplum kuruluşları ve medya gibi enformasyon ve bilgi üzerine çalışan kuruluşlar, kültürel haklar ve kamu hizmetleri hakkında bilgi verebilir. Bu bilgiler, bireyleri ve toplulukları güçlendirmek için önemli bir rol oynar. Bu tür kuruluşlar insanları bir araya getirebilir ve bilgi alışverişini kolaylaştırabilir, kültürel mirasa sürekli erişimi sağlayıp koruyabilir, kamusal tartışma forumları temin edebilir ve bilginin nasıl kullanılacağı, kavranacağı ve ulaşılabileceği konusunda eğitimler sunabilir.

Ayrıca kentsel politikalar, kültürel ve yaratıcı endüstrilerde olduğu gibi bilginin yaratılması, üretimi, erişimi, akışı ve alışverişi konusunda son gelişmeleri dikkate almalıdır. Bu tür politikalar, bu olayların yerel halkın durumuna ve kapasitesine nasıl adapte edilebileceğini göz önünde bulundurmalıdır. Bugün kültürün yarattığı ve yaşadığı sanal kamusal alan olan internet vardır. T

Tüm bu teknolojik ve sosyal değişimler, gerek online, gerekse şahsi uluslararası bağlantıları teşvik etmenin hayati öneme sahip olduğu anlamına gelmektedir.

- Mevzuat sanatsal ifade, düşünce özgürlüğü, bilgi edinme özgürlüğü, çeşitliliğe ve özel hayata saygı da dahil olmak üzere ifade özgürlüğünü güvence altına alır.
- Bu özgürlükleri izleyen kamusal ve sivil toplum mekanizmaları vardır.
- Ücretsiz ve çoğul bilgiye erişimi güvence altına alan politikalar ve vatandaşların kültürel yaşama katılma hakkını sağlayan tedbirler vardır.
- Yerel medya görüş farklılıklarını yansıtır, kadınların görüşlerine eşit alan ve profil sunar ve yerel ve uluslararası kültürel çeşitliliği temsil eder.

- Üniversiteler, hükümet ve sivil toplumla bağlantılı diğer insani kalkınma alanlarıyla kültürel kalkınmayı ve etkileşimlerini izleyen, araştıran ve analiz eden sistemler vardır.
- Kültürel amaçlı bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı ve erişimi önündeki engeller düzenli olarak analiz edilmektedir.
- Temel kültürel süreçler ve sosyal inovasyon arasındaki ilişki düzenli olarak analiz edilmektedir.
- Kültürel demokrasiyi teşvik eden vatandaş merkezli dijital üretim, dağıtım ve yaratıcı formlar üzerine politikalar ve programlar vardır.

- Kamuoyu desteği alan kültürel kurumlar, enformasyon ve bilgi tartışmalarına aktif bir şekilde katılırlar ve kültüre ortak yarar değeri biçmek için tutarlı bir destek sağlarlar.
- Kültür profesyonelleri için, telif hakkı, telif müsaadesi, açık kaynak gibi yeni ortaya çıkan kültürel erişim ve kopya formları ve mevcut kültürel, sosyal ve ekonomik etkileri hakkında eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri vardır.
- Kültür aktörlerinin uluslararası işbirliği ağlarına katılmasını sağlayan politikalar ve programlar vardır.

Kültür, Enformasyon ve Bilgi

Kültürel yönetim

Yerel kültür politikalarının dengeli ve ortak bir yönetimine doğru

Yönetişim, "iyi yönetim" ve "paylaşılmış yönetim"i kapsar ve üç boyutu vardır; çok aktörlü yönetim (kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum), çapraz ve yatay yönetim (kamu politikalarının farklı alanları), çok seviyeli veya dikey yönetim (yönetimin farklı seviyeleri).

Yerel sürdürülebilir kalkınma stratejilerine kültürün çapraz entegrasyonu, insanların keşfedebileceği, tecrübe edebileceği ve öğrenebileceği kültürün ortak doğasının ve kamusal alanların inşasındaki merkez rolünün tanımlanmasına ihtiyaç duyar. Bu, çok aktörlü yönetimdeki tüm katılımcıların ortak sorumluluğudur. Yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşlarının, özel kuruluşların ve bireylerin kamu tartışmalarında, öncelikler tespitinde, politika geliştirmede ve programların yönetimi ve değerlendirilmesinde kilit aktörler olarak tanınması için gereklidir. Yerel yönetimlerin lider, mali destekçi ve kolaylaştırıcı bazen de sadece gözlemci olarak roller üstlenmesi gerekir. Yerel yönetimler sürdürülebilir kalkınma ve kültürel katılıma elverişli bir ortam yaratmak için tüm sorumlulukları kabul etmelidir, bunu yaparken de vatandaş işbirliği engellerini belirlemeli ve aktörler arasındaki ortak yöntem ve hedefleri teşvik etmelidir. "Aşırı kurumsallaşma", aşırı özelleştirme kültürel ekosistemin dengesini bozar.

Kültürel yaşama katılma hakkının sağlanması için tüm politikaların kültürel boyutlarının dikkate alınmasını gerekir. Kültürel yerel yönetim, vatandaşların kültürel haritanın çıkarılmasına (kültürel kaynakların ve ilişkilerin tanımlanması), kilit eylemlerin ve önceliklerin stratejik planlamasına ve bunların değerlendirmelerine katılımı için olanaklar sunmalıdır. Dengeli yönetim, kamusal katılımcı forumların kurulmasını (kültür üzerine yerel konseyler gibi) ya da bağımsız olanları (kurulmuş ve sivil toplumlar tarafından işletilen) teşvik eder.

Kültür yönetimi, kültürel alanlardaki sorumluluklarıyla farklı departmanlar arasındaki koordinasyon mekanizmaları tarafından, aynı zamanda yerel, bölgesel (varsa) ve ulusal hükümetler arasındaki koordinasyonu kolaylaştıran çok düzeyli yönetim çerçevesinde desteklenmelidir.

- Yerel yönetim Kültür için Gündem 21 ve Kültür 21'e dayanan bir kültür politikası geliştirir: Eylemler, ortak projeler için kamu, sivil ve özel girişimleri bir araya getirir.
- Yerel yönetim mahalle veya ilçe düzeyinde kültürel planlama teşvik eder.
- Yerel yönetim kamu, özel sektör ve sivil toplum katılımını kapsayan kültür yerel konseyi gibi yerel kültür politikasına yön vermeyi amaçlayan kamu forumları oluşturur.
- Kamu projeleri danışma, müzakere ve hedef ve yöntemlerin düzeltilmesi için ilgili tüm tarafların katılımıyla kalıcı forumlar oluşturur ve bu, öngörü ve düşünümsellik dinamikleri ile karakterize edilmelidir.

- Kamuoyu desteği alan kültürel kurumlar hesap verebilir, şeffaftır ve sağladıkları kamu hizmetlerini değerlendirirler; vatandaşlar kurullarda temsil edilmektedir.
- Kamu desteği alan kurumlar ve programlar cinsiyet eşitliğini kalkındırır.
- Vatandaşların, kültürel programların ve etkinliklerin yönetimine katılımını destekleyen politikalar ve programlar vardır.
- Yerel yönetim, yerel kültürün temsilcisi olan yönetim uygulamalarını tanıyarak ve destekler, kamu yararı için özel ve uygun yönetim uygulamalarını geliştirir.
- Her sektördeki insanları ve kültürel aktörleri içinde bulunduran bir sivil toplum örgütü ağı ya da bağımsız bir platform vardır.

Eylemler

- STK'lar, meslek odaları, birlikler ve kültürel hayata katkı sağlayan diğer sivil toplum kuruluşlarının güçlendirilmesi için kültür alanında eğitim programları gibi tedbirler vardır.
- Yerel, bölgesel ve ulusal yönetimler arasındaki kültürel politikalar için sorumlulukları ve işbirliğini saptayan daimi taslaklar vardır.

Kültürel yönetim

CBU BELGE NASIL KULLANILIR?

Yerel uygulama

"Kültür 21: Eylemler" isteyen tüm yerel yönetimler tarafından kullanılabilir.

"Kültür 21: Eylemler" sadece kültür birimleri için değil, bir bütün olarak yerel yönetimler için yararlı bir belge olmayı hedefler. Amacımız vatandaşlık, kültür ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki ilişki hakkında bildiklerimizi kapsayan pratik ve kullanımı kolay bir belge oluşturmaktır. Bu henüz sağlamlaştırılması gereken, gelişmekte olan bir alandır ancak yirmi birinci yüzyılın karşılaştığı sorunlara yanıt vermesi için gereklidir. Yerel yönetimler bu konuda önemli bir rol oynayacaktır.

Biz bu belgenin yerel kalkınmanın kültürel boyutunu güçlendirmek için belediye başkanlarına ve yerel yönetim başkanlarına yardımcı olacağını ve sürdürülebilir kalkınmanın kültürel boyutunu değerlendirmek için kamu görevlilerine ilham vereceğini umuyoruz.

Biz yine bu belgenin vatandaşların kültür, vatandaşlık ve sürdürülebilir kalkınma alanlarına dahil olması için yararlı olabileceğini umuyoruz.

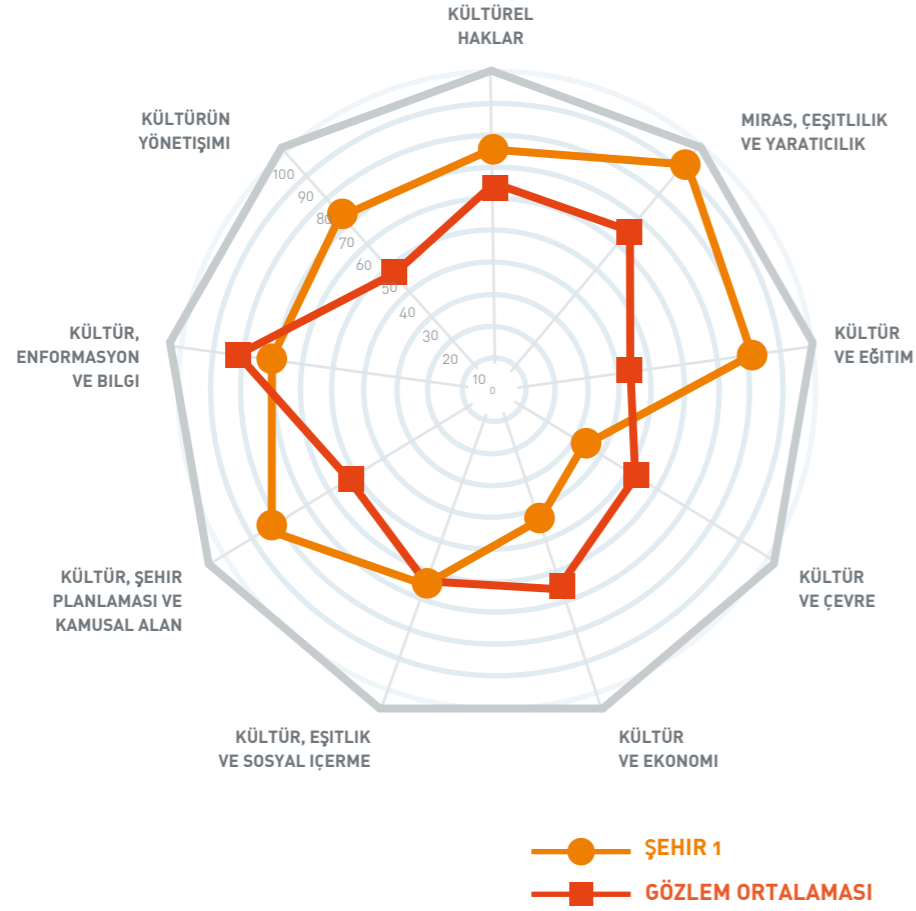
Bu belge yerel düzeyde uygulanırken, hükümet ve kamu kurumları arasındaki farklı düzeylerdeki sorumluluk dağılımları hesaba katılmalıdır. Eylemlerin sorumlulukları bazen birbirinden ayrılmaktadır. Eylemlerin birçoğu yerel yönetimlere atıfta bulunurken diğerleri sivil toplum kuruluşlarına hitap eder ve bazıları da özel sektörle ilgilidir. Son olarak, yerel politika oluşturmaya katılan herkes için geçerli genel tavsiyeler oluşturduk. Daha belirli talimatlar bu belgeye dahil edilmedi çünkü bu gibi durumlarda sorumlulukların çeşitli aktörler arasında paylaşılabilmesinin farkındayız..

Öz değerlendirme

E"Taahhütler" bölümü, yerel yönetimlerin mevcut politika ve programlarının öz değerlendirmesini gerçekleştirmek için imkan vermelidir. Öz değerlendirme bilgiyi, bağlantıyı ve vatandaşlık, kültür ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki ilişki üzerine çalışan kentsel aktörlerin operasyonel kapasitelerini arttırmayı hedefler (profesyonel kültüre ait olsun ya da olmasın). Biz, bu öz değerlendirme taslağının yerel tartışmalar için faydalı bir kaynak olmasını umuyoruz.

Bu taslağı şehirlerde açık, katılımcı ve eylem odaklı süreçler aracılığıyla uygulanmasına önderlik etmesi için yerel yönetimleri teşvik ederiz. Öz değerlendirme "Taahhütlere", dokuz tematik bölüme ve bunlara karşılık gelen eylemlere dayanır. Öz değerlendirme her eylemin başarı düzeyini gözlemleyerek tahmin etmesi için katılımcılara imkan vermelidir. Bu öz değerlendirme tamamlandığında her yerel yönetim bir yıllık güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirmek için bir "yıldız" grafiği (aşağıya bakınız) teması sunacaktır. Bu süreç, bir şehrin zaman içindeki karşılaştırmalarını ve şehirler arasındaki bilgi ve tecrübe alışverişini sağlar.

APOLİTİKA ÖZ DEĞERLENDİRMESİ: KENT 1 VE ORTALAMA GÖZLEM

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) Kültür Komitesi, ortak şehirlere tam bir çalışma belgesi sunar ve kendi topraklarında bu öz değerlendirmeyi nasıl uygulayacağı konusunda tavsiyelerde bulunur: puanlama, göstergeler ve yorumlar dahil olmak üzere.

Bu belgenin orijinal yapısı göz önüne alındığında, UCLG Kültür Komitesi devam eden gelişimini takip etmek için bu kılavuzun uygulanmasında ortaya çıkan eleştirilere, önerilere ve yorumlara açıktır.

Uluslararası bir İşbirliği Ağı

Bu belge, UCLG'nin değerleri ve ilkeleri doğrultusunda şehirler arasındaki işbirliğini güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu belge, dünyanın farklı bölgelerindeki yerel yönetimler arasındaki işbirliğini geliştirmeyi içermektedir.

UCLG Kültür Komitesi, yerel uygulama ve uluslararası değişimle ilgilenen şehirler için bir işbirliği ağı önermektedir. Bununla birlikte, yerel düzeyde olumlu bir etkiye sahip olmak ve kültür, vatandaşlık, kurumlar, sivil toplum ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki ilişkiyi geliştirmek için birbirleriyle yakından ilgili olmalıdır.

Bu işbirliği ağı, öz değerlendirme, öğrenme değişimi, iyi uygulamaların açıklamaları ve belirli bir alanda lider olan şehirlerin belirlenmesi için teknik yardım sağlayacaktır.

"Kültür 21: Eylemler" dünyanın dört bir yanındaki yerel yönetimler arasında tecrübe paylaşımı teşvikinin yanı sıra uluslararası "uygulama topluluğu"nda sıkı bir işbirliği teşvik etmeyi amaçlar.

UCLG Kültür Komitesi, insanları bir araya getirmek, değişimi teşvik etmek, gündemi güncellemek ve online işbirliğiyle sağlanan ilerlemeyi herkesle paylaşmak sunmak için her iki yılda bir Kültür Zirvesi düzenleyecektir.

Birleşmiş Milletler 2015 Sonrası Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi

L2015 Eylül ayında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (SDG) dayalı evrensel bir kalkınma gündemi kabul edecektir. Bu gündem, mevcut gerçekliği ya da kalkınma derecesi ne olursa olsun vatandaşların yaşam kalitesini arttırmak için bir kriter işlevi görecektir. Gündem aynı zamanda küresel kalkınma için ortak bir anlayışı desteklemektedir. SDG evrensel, dönüştürücü ve iddialı olmalıdır. 2015 sonrası SDG'nin kültürel Hedefleri olmamasından üzüntü duysak da, SDG'nin bazı hedef ve göstergeleri kültürel konular ve süreçlere atıfta bulunması mümkündür. Bu, küreselleşme ve yerel politikadaki kültürün rolü üzerinde önemli bir etkiye sahip olacaktır.

SDG ile yakın işbirliği içinde olan BM-Habitat, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, politika ve programların tanımı için yeni bir taslak hazırlamaktadır. Bu taslak 2016 yılının Ekim ayında Quito'daki Habitat III konferansında sunulacaktır. "Kültür 21: Eylemler" in kültür, vatandaşlık ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki ayrılmaz ilişkinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacağına inanıyoruz. SDG'nin ve Habitat III'ün sonuçlarının yerele aktarımına ya da "yerelleşmesi"ne katılan herkes için yararlı bir belge olacağını umuyoruz.

Ulusal Hükümetler

Kültür 21 Eylemler, yerel ve bölgesel yönetimlerin ulusal kalkınma planları, ulusal kentsel politika planları ve destek programlarının tasarımında yararlı olacağına inanıyoruz. Bu planlar, yerel yönetimlerle yakın bir işbirliği içinde geliştirilmelidir, demokrasiyi ve halkın eylem gücünü güçlendirmeye katkıda bulunan bir uygulamayı garanti altına almak için kültürel faktörler entegre edilmelidir.

BU BELGE

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) Dünya Teşkilatı [Kültür Komitesi](#), kültürün sürdürülebilir kalkınmadaki rolü üzerine politikalar ve programlar başlatmak, işbirliği yapmak ve öğrenmek için kentlerin, kuruluşların ve ağların küresel platformudur. 2012-2015'te Kültür Komitesine Lille-Metropole başkanlık, Buenos Aires, Montreal ve Meksiko eş başkanlık ve Angers, Barselona ve Milano başkan yardımcılığı yapmıştır. UCLG Kültür Komitesi eşit şartlarda tüm kıtalardan şehirlerin katılımına açıktır.

"Kültür 21: Eylemler" Haziran 2013 ve Mart 2015 arasında UCLG Kültür Komitesi tarafından yazılmıştır. Komite, bu süreçte tüm kıtalardan üyelerine, ortaklarına ve uzmanlara yer vermiştir.

"Kültür 21: Eylemler" in hazırlanması Haziran 2013'te Lyon'da düzenlenen [UCLG Yönetim Kurulu](#) tarafından kabul edildi. Bu belgeyle ilgili çalışmalar Haziran 2013'te, [Lille-Metropole](#)'de yapılan UCLG Kültür Komitesinin 10. Toplantısında başlamış oldu. Eylül 2013'te Buenos Aires'te düzenlenen " [1.] "[Kentler, Kültür ve Gelecek](#)" Seminerinde ve Ekim 2013'te Rabat'ta yapılan [UCLG Dünya Kongresi](#)'nde devam etti.

Mart 2014 tarihinde özellikle Kültür için Gündem 21, UCLG Kültür Komitesi ve Kültür 21: Eylemler'in potansiyeliyle ilgili soruları içeren [halka açık anket online](#) başlatıldı. Anket sonuçları Temmuz 2014'te yayınlandı.

[Yerel liderler](#) ve [uzmanların](#) kilit mesajları Kasım 2013 yılında hazırlandı ve Haziran 2014 yılında yayınlandı.

Ekim 2013'ten Kasım 2014'e kadar "Kültür 21: Eylemler"i tartışmak ve yaymak için Brüksel'de (Avrupa araştırma ağı "Kültürel Sürdürülebilirlik Üzerine Araştırmalar" tarafından düzenlenen), Novi Sad'da (Vojvodina, Sırbistan Bölgesel Yönetimi tarafından düzenlenen), Santiago, Şili'de (6. Dünya Sanat ve Kültür Zirvesi, IFACCA çerçevesinde), Dakar'da (Dakar Belediyesi tarafından düzenlenen), Alma'da ("Sanat ve Şehir" ağı tarafından düzenlenen), Lyon'da (Kent Konseyi ve "Avrupa Laboratuvarı" tarafından düzenlenen), Milano'da (Forum Citta-Mondo kapsamında Kent Konseyi tarafından düzenlenen), Hildesheim'da (Uluslararası Kültür Araştırma Konferansı ICCPR tarafından düzenlenen), Montreal'da (Montreal Belediyesi tarafından düzenlenen), Newcastle'da (Avrupa Kültür Eylem ağı tarafından düzenlenen), Bilbao'da (Kent Konseyi tarafından düzenlenen), Meksiko'da (UCLG Uluslararası Ödülü - Meksiko - Kültür 21 ödül töreni çerçevesinde belediye tarafından düzenlenen), Tunus'ta (Kültür Bakanlığı ve UNESCO Alman Komisyonu tarafından düzenlenen) ve Haikou'da (UCLG Dünya Konseyi toplantısında) seminerler gerçekleştirildi.

Aynı zamanda 2014 Haziran ayından Kasım ayına kadar "Kültür 21: Eylemler" in [pilot şehirleri](#) Belo Horizonte, Bogota, Concepción, Gabrovo, Jeju, Meksiko, Talca ve Vaudreuil-Dorion bu belgenin uygulanması ve içeriği için istişare toplantıları düzenledi.

"Kültür 21: Eylemler" in nihai taslağı 1-2 Ekim 2014'te [Buenos Aires](#)'te (2.) "Kentler, Kültür ve Gelecek" seminerinde ve UCLG Kültür Komitesinin 11. Toplantısında genişletildi.

"Kültür 21 Eylemler" in nihai belgesi UCLG Kültür Komitesi tarafından "UCLG Kültür Zirvesi; Kültür ve Sürdürülebilir Kentler" çerçevesinde 19 Mart 2015 tarihinde onaylandı.

UCLG Kültür Komitesi bu sürece katılan herkese içten teşekkürlerini sunar.

İLETİŞİM

UCLG Kültür Komitesi

UCLG - Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler
Carrer Avinyó, 15
08002 Barcelona

Email info@agenda21culture.net

Web www.agenda21culture.net

Twitter [@agenda21culture](https://twitter.com/agenda21culture)

